…… ANADOLU LİSESİ, 2025-2026 EĞİTİM VE ÖĞRETİM YILI
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ, 10/A SINIFI, 1.DÖNEM 2.YAZILI YOKLAMA SORULARI
(4.Senaryo)

ADINIZ, SOYADINIZ: SINIFINIZ: NUMARANIZ:

KOŞUK Günümüz Türkçesi

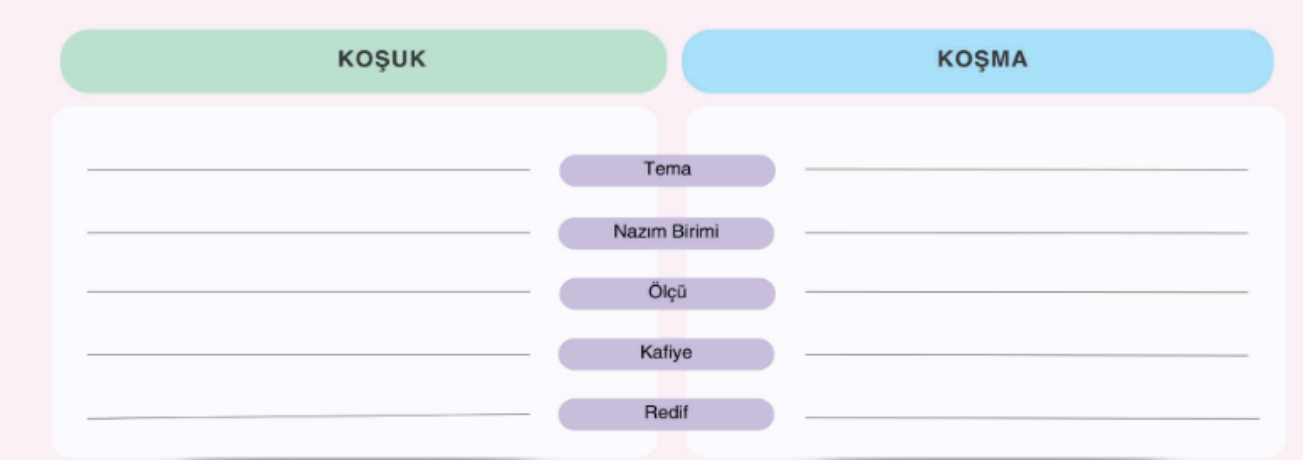
Kar buz kamuğ erüşdi	Karlar ve buzlar hep eridi
Tağlar suvı akışdı	Dağların suyu aktı
Kökşin bulıt örüşdi	Mavimtırak bulutlar belirdi
Kayguk bolup üğrişür	Bulutlar kayıklar gibi havada sallanıp duruyor

KOŞMA

Vara vara vardım ol kara taşa
Hasret ettin beni kavim kardaşa
Sebep ne gözden akan yaşa
Bir ayrılık bir yoksulluk bir ölüm

(TDE2.2. "Sözün Ezgisi" temasında ele alınan metinlerde anlam oluşturabilme)

<u>SORU 1</u>. Yukarıdaki koşuk ve koşma örneklerini inceleyip aşağıdaki T diyagramını doldurunuz(Her biri 2 puan, toplam 20 puan)

(TDE2.3. "Sözün Ezgisi" temasında ele alınan metinleri çözümleyebilme.)

<u>SORU 2</u>.Dinlediğiniz/izlediğiniz bir masaldan hareketle masalı diğer edebi türlerden ayıran özelliklerden beş tanesini yazınız. (20 puan)

1.

2

3.

4.

5.

GAZEL

Çıkalı göklere ahum şereri döne döne
Yandı kandîl-i sipihrün cigeri döne döne

Ayagı yir mi basar zülfüne ber-dâr olanun
Zevk u şevk ile virür cân ü seri döne döne

Şâm-ı zülfünle gönül Mısrı harâb oldu diyu
Sana iletdi kebûter haberi döne döne
…

(Necati Bey,Divan)

(TDE2.2. "Kelimelerin Ritmi" temasında ele alınan metinlerde anlam oluşturabilme.)

<u>SORU 3</u>.Yandaki gazelde geçen kelimelerin anlamlarını şiirden hareketle eşleştiriniz. (10 puan)
a.şerer b.zülf c.kandîl-sipihr d.ber-dar olmake.zevk u şevk f.şâm g.harâb olmak

Eşleştirme sütunu	Kelimenin Anlamı
	Akşam
	Kıvılcımlar
	Göğün kandili
	Saç
	Harap olmak

(TDE2.2. “Kelimelerin Ritmi” temasında elealınan metinlerde anlam oluşturabilme.)
<u>SORU 4</u>.Yukarıdaki Necati Bey’ e ait gazelle ilgili soruları cevaplayınız.(4+4+4+3=15 puan)

1.Şiirin teması:

2.Şiirin ölçüsü:

3.Şiirin kafiye düzeni:

4.Şiirin nazım birimi:

(TDE2.3. “Sözün Ezgisi” temasında ele alınan metinleri çözümleyebilme.)
<u>SORU 5</u>.Yüzyıllar içinde dilde meydana gelen değişimin sebeplerinden beş tanesini yazınız. (15 puan)
1.

2.

3.

4.

5.

İnsanların çoğu kaybetmekten korktuğu için, sevmekten korkuyor. Sevilmekten korkuyor, kendisini sevilmeye lâyık görmediği için. Düşünmekten korkuyor sorumluluk getireceği için. Konuşmaktan korkuyor, eleştirilmekten korktuğu için. Duygularını ifade etmekten korkuyor, reddedilmekten korktuğu için. Yaşlanmaktan korkuyor, gençliğin kıymetini bilmediği için. Unutulmaktan korkuyor, dünyaya iyi bir şey vermediği için. Ve ölmekten korkuyor aslında yaşamayı bilmediği için. (SHAKESPEARE)

(TDE4.2. Bilgilendirici bir metni edebî metne dönüştüreceği yazısına içerik oluşturabilme)
SORU 6.Yukarıdaki öğretici metnin konusundan hareketle <u>tek dörtlükten oluşan şiir türünde</u>bir edebi metin oluşturunuz. (20 puan)
(Puanlama: Şiir türüne uygunluk (5p), temaya uygunluk (5p), ahenk unsurlarını kullanma(5p), imla ve noktalamaya uygunluk (5p)

Not: Sınav süresi 40 dakikadır. Sınav kâğıdı olarak ayrı bir kâğıt verilmeyecektir. Başarılar dileriz.

TDE ZÜMRESİ

TDE Öğretmeni **TDE Öğretmeni** **Okul Müdürü**

…….. ANADOLU LİSESİ, 2025-2026 EĞİTİM VE ÖĞRETİM YILI
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI DERSİ, 10/A SINIFI, 1.DÖNEM 2.YAZILI YOKLAMA CEVAP ANAHTARI
(4.Senaryo)

(TDE2.2. "Sözün Ezgisi" temasında ele alınan metinlerde anlam oluşturabilme)
CEVAP 1: Her biri 2 puan, toplam 20 puandır.

KOŞUK		KOŞMA
Doğa Sevgisi	TEMA	Ayrılık
Dörtlük	NAZIM BİRİMİ	Dörtlük
7'li hece ölçüsü	ÖLÇÜ	11'li hece ölçüsü
-ş yarım kafiye	KAFİYE	-aş tam kafiye
-di	REDİF	-a

(TDE2.3. "Sözün Ezgisi" temasında ele alınan metinleri çözümleyebilme.)
CEVAP 2:Dinlediğiniz/izlediğiniz bir masaldan hareketle masalı diğer edebi türlerden ayıran özelliklerden beş tanesini yazınız. (Her biri 4 puan, toplam 20 puan)
1.Masalda anlatılan olaylar gerçek dışı, hayalidir.
2.Masallarda kahramanlar olağanüstü özelliklere sahiptir.
3.Masallarda olayın geçtiği yer hayalidir.
4.Masallarda olayın geçtiği zaman belirsizdir.
5.Masalların başında, ortasında, sonunda masal tekerlemeleri bulunur.

(TDE2.2. "Kelimelerin Ritmi" temasında ele alınan metinlerde anlam oluşturabilme.)
CEVAP 3.Yandaki gazelde geçen kelimelerin anlamlarını şiirden hareketle eşleştiriniz. (2x5=10 puan)
a.şerer b.zülf c.kandîl-sipihr d.ber-dar olmake.zevk u şevk f.şâm g.harâb olmak

Eşleştirme sütunu	**Kelimenin Anlamı**
şâm	**Akşam**
şerer	**Kıvılcımlar**
Kandîl-i sipihr	**Göğün kandili**
zülf	**Saç**
Harâb olmak	**Harap olmak**

(TDE2.2. "Kelimelerin Ritmi" temasında ele alınan metinlerde anlam oluşturabilme.)
CEVAP 4.Yukarıdaki Necati Bey' e ait gazelle ilgili soruları cevaplayınız.(4+4+4+3=15 puan)
1.Şiirin teması:Aşk, sevgi
2.Şiirin ölçüsü: Aruz ölçüsü
3.Şiirin kafiye düzeni:aa, ba, ca
4.Şiirin nazım birimi:Beyit

(TDE2.3. "Kelimelerin Ritmi" temasında ele alınan metinleri çözümleyebilme.)
CEVAP 5.Yüzyıllar içinde dilde meydana gelen değişimin sebeplerinden beş tanesini yazınız. (3x=15 puan)
1.Din değişimi
2.Dil değişimi
3.Coğrafi değişim
4.Siyasal yaşamın değişimi
5.Kültür değişimi

(TDE4.2. Bilgilendirici bir metni edebî metne dönüştüreceği yazısına içerik oluşturabilme)
CEVAP 6.Yukarıdaki öğretici metnin konusundan hareketle <u>tek dörtlükten oluşan şiir türünden</u> bir edebi metin oluşturunuz. (20 puan)
(Puanlama: Şiir türüne uygunluk (5p), temaya uygunluk (5p), ahenk unsurlarını kullanma(5p), imla ve noktalamaya uygunluk (5p)

TDE ZÜMRESİ

TDE Öğretmeni **TDE Öğretmeni** **Okul Müdürü**